

Załącznik nr 7 do Zapytania ofertowego

STANDARD MONITOROWANIA PRAWA PIFS

Polska Izba Firm Szkoleniowych

Standard monitorowania prawa w PIFS

Standard Monitorowania Prawa w oparciu o informacje udostępnianie on-line przez organy administracji rządowej z zakresu systemu oświaty, swobody działalności gospodarczej, zatrudnienia i integracji społecznej do realizacji przez Polską Izbę Firm Szkoleniowych, sporządzony w ramach projektu „Watchdog samorządu gospodarczego - monitorowanie prawa” w wersji 2.0 na bazie pierwszego opracowania autorstwa Tomasza Kopronia, uwzględniający doświadczenia pierwszych miesięcy realizacji projektu i wdrażania Standardu oraz konsultacje z KPRM dot. źródeł i zakresu prawa monitorowanego w projekcie. Kolejne modyfikacje doskonalące Standard, przewidziane są po ok. roku testowania wersji 2.0 w kolejnej fazie wdrożeniowej

Warszawa, maj 2019

Standard monitorowania prawa w PIFS

Wstęp.

Niniejszy Standard powstał w ramach projektu „Watchdog samorządu gospodarczego - monitorowanie prawa” i jest to udoskonalona wersją pierwotnego Standardu opracowanego na początku projektu. Celem projektu, który jest realizowany przez PIFS wspólnie z Krajową Izbą Gospodarczą jest wzmocnienie przez PIFS swojego zaangażowania w proces stanowienia prawa z zakresu istotnego dla środowiska podmiotów świadczących usługi rozwojowe.

Standard dotyczy monitorowania prawa krajowego i zawiera w szczególności:

- szczegółowe kryteria selekcji projektów prawa na poziomie krajowym udostępnianych on-line przez administrację rządową z zakresu systemu oświaty, swobody działalności gospodarczej, zatrudnienia i integracji społecznej podlegających monitorowaniu w ramach Projektu;
- opis sposobu monitorowania przez PIFS projektów prawa, tj. koncepcję działań w opisanym zakresie, określonym celu i harmonogramie, w tym stosowanych metod, technik i narzędzi zbierania informacji i informowania środowiska;
- wymagania dotyczące raportowania o realizowanych działaniach i efektach wdrożenia i testowania Standardu;
- wymagania odnośnie narzędzia IT wspierającego realizację przez PIFS działań strażniczych w obszarze monitorowania prawa zgodnie ze Standardem.

Narzędzie, o którym mowa powyżej, to internetowa platforma współpracy ze środowiskiem, w którym i dla którego PIFS prowadzi działalność strażniczą.

Podmiot monitorujący

Polska Izba Firm Szkoleniowych jest dobrowolną, samorządną organizacją przedsiębiorców, prowadzącą działalność w zakresie usług rozwojowych, działająca na podstawie Ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1218 z późn. zm.). Skupia przedsiębiorców, którzy świadczą usługi rozwojowe, rozumiane jako profesjonalna działalność mająca na celu rozwój jednostek, grup lub organizacji, w szczególności poprzez nabycie, potwierdzenie lub wzrost wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych. Istotą usługi rozwojowej jest osiągnięcie efektów uczenia się, prowadzących do osiągania celów rozwoju i zmian na poziomie indywidualnym i zbiorowym, w tym organizacyjnym. Członkami PIFS są podmioty o różnej wielkości, zasięgu działania (lokalne, ogólnokrajowe, międzynarodowe) i szerokości oferty (od oferujących wyłącznie szkolenia specjalistyczne, branżowe, po oferujące praktycznie całe spektrum edukacji osób dorosłych). PIFS prowadzi działalność na rzecz całego środowiska, które na potrzeby Sektorowej Ramy Kwalifikacji Sektora Usług Rozwojowych – SRK UR, zostało zdefiniowane w sposób następujący:

Definicja sektora profesjonalnych usług rozwojowych realizowanych poza edukacją formalną, rozumianą zgodnie z treścią art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji:

Przez sektor rozumiemy wszystkie osoby i podmioty profesjonalnie tworzące, organizujące i realizujące wsparcie rozwoju poprzez uczenie się jednostek, grup lub organizacji w ramach usługi rozwojowej.

Istotą usługi rozwojowej jest działanie, dzięki któremu interesariusze osiągają efekty uczenia się prowadzące do zmian zgodnych z wyznaczonymi celami rozwoju. Zaliczamy do niej działania związane z diagnozą, ustalaniem potrzeb i wyznaczaniem celów rozwoju, projektowaniem i realizacją działań wspierających rozwój oraz projektowaniem i realizacją działań służących wdrożeniu i ewaluacji efektów.

Kluczowe dla działalności sektora jest poszanowanie podmiotowości, autonomii i różnorodności uczących się oraz uznanie, że rozwój jednostek, grup lub organizacji zachodzi w środowisku wspomagającym uczenie się, któremu szczególnie służy dopasowany proces, formy, metody, techniki i narzędzia rozwojowe.

Na potrzeby projektu określenia „sektor” (zdefiniowane powyżej) i „środowisko” uważamy za tożsame.

Cele Standardu

Zgodnie ze Statutem Polskiej Izby Firm Szkoleniowych jej celem jest działalność naukowa, naukowo-techniczna i oświatowa na rzecz członków PIFS i sektora usług rozwojowych.

Wdrożenie Standard Monitorowania Prawa służy osiągnięciu celów Izby, w szczególności wyróżnionego w Statucie celu reprezentowania sektora usług rozwojowych wobec ustawodawcy, instytucji europejskich, rządowych i samorządowych poprzez rzecznictwo interesów na rzecz poprawy warunków prawnych jego funkcjonowania.

Podstawowym celem standardu jest ułatwienie Polskiej Izbie Firm Szkoleniowych reprezentowania sektora usług rozwojowych wobec ustawodawcy, instytucji rządowych oraz innych stanowiących regulacje mające znaczenie dla jego funkcjonowania. Reprezentacja ta obejmuje między innymi rzecznictwo interesów na rzecz poprawy warunków prawnych regulowanych ustawami, rozporządzeniami i innymi regulacjami, na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym. Należy wyraźnie podkreślić, iż sam Standard nie opisuje całości działań w obszarze rzecznictwa interesów realizowanych przez PIFS. Działania te są bowiem różnorodne i obejmują zadania wiążące się pośrednio z procesem stanowienia prawa, jak na przykład upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie czy definiowanie i upowszechnianie wysokich standardów jakości usług rozwojowych.

Standard ma jednak stanowić narzędzie wspomagające działania rzecznictwa interesów i dostarczanie usystematyzowanej wiedzy o procesach zmian w prawie.

Dzięki Standardowi Izba może przekazać środowisku informację:

- pełną – wszelkie informacje w analizowanym obszarze dostępne;
- wiarygodną – treści zweryfikowane i oparte na sprawdzonych źródłach, w szczególności źródłach pierwotnych;
- użyteczną – zastosowane kryteria doboru ograniczają przekazywane informacje do istotnych i przydatnych dla środowiska;
- funkcjonalną – w której informacji źródłowej towarzyszą, jednak wyraźnie oddzielone, komentarze, analizy i opinie.

Jako funkcjonalności dodatkowe Standardu należy traktować funkcję związaną z zarządzaniem wiedzą i informacją w organizacji. Uporządkowanie procesu

pozyskiwania, analizy i wykorzystywania informacji wraz z narzędziami zarządczymi, pozwoli na zwiększenie efektywności działania PIFS.

Swoistym efektem ubocznym, ale istotnym dla Izby powinien być wzrost zaangażowania członków w działania Izby. Standard z jednej strony zwiększa przydatność informacji generowanych przez Izbę, zatem przekłada się na wzrost jej „użyteczności” dla środowiska, a z drugiej stwarza możliwości wyrażenia przez członków swoich uwag i opinii.

Proces legislacyjny w Polsce

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej (art. 87) źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Polsce są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Zatem w wąskim rozumieniu procesu tworzenia prawa, można by go ograniczyć do Sejmu i Senatu oraz wydawców rozporządzeń. Na proces ten istotny wpływ ma również inicjatywa ustawodawcza. Zgodnie z Konstytucją (art. 118) inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów, a także grupie co najmniej 100 tysięcy obywateli mających prawo wybierania do Sejmu. W praktyce przeważa inicjatywa poselska i rządowa. Szczególnym typem aktu istotnego w stosowaniu prawa jest obwieszczenie.

Należy zauważyć, że praktyka działalności gospodarczej pokazuje istnienie wielu dokumentów, które – jakkolwiek nie stanowią źródła prawa sensu stricto, to mają istotne znaczenie prawno-gospodarcze. W przeważającej większości są one tworzone przez administrację rządową, zarówno na poziomie centralnym jak i wojewódzkim. Do tego typu dokumentów należy zaliczyć wszelkiego typu zalecenia, wytyczne, wzorce itp. które powinny stanowić wskazówki do działania, a w praktyce przyjęcie ich i zastosowanie się do nich stanowi warunek skorzystania z możliwości oferowanych przez stronę rządową. Dotyczy to w szczególności dostępu do funduszy i innego wsparcia, w tym szczególnie będących efektem członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Niniejszy Standard obejmuje monitoring projektów prawa na poziomie krajowym udostępnianych on-line przez administrację rządową.

Wartym rozważenia jest, aby w przyszłej możliwej ewolucji Standardu rozszerzyć jego zakres, w szczególności o prawo UE oraz rozwiązania faktycznie normatywne i regulujące, a nie będące formalnie źródłami prawa.

Kryteria selekcji projektów zmian w prawie

Zgodnie z celami i założeniami projektu, w ramach którego Standard będzie realizowany, podstawowym kryterium, jakie powinny spełniać normy prawne objęte monitoringiem w ramach Standardu jest krajowość. Należy przez to rozumieć, iż proces stanowienia aktu przebiega w Polsce i podlega polskim regulacjom legislacyjnym. Standard nie obejmuje monitorowania aktów, podlegających stanowieniu w oparciu o struktury pozapaństwowe i międzynarodowe, nawet w sytuacji, gdy akt tak procedowany wchodzi bezpośrednio do polskiego systemu prawnego.

Kolejnym kryterium jest zgodność obszaru objętego aktem prawnym z zakresem zainteresowania i działania PIFS i środowiska. Niestety w Polsce brak jest jednolitego systemu oznaczania dokumentów procesu legislacyjnego. W istotny sposób utrudnia to ściśle określenie parametrów umożliwiających zautomatyzowanie procesu kwalifikacji aktów prawnych do dalszych analiz. Szczególnie – co wynikało podczas badań poprzedzających opracowanie Standardu – że istotna część zmian w aktach normatywnych, i to nierzadko zmian ważkich, jest wprowadzana przy okazji zmian aktów prawnych obejmujących inne obszary.

Biorąc powyższe pod uwagę, selekcja i wybór aktów prawa **które mieszczą się odpowiednio w kategoriach: system oświaty, swoboda działalności gospodarczej, zatrudnienie i integracja społeczna, wymaga wstępnej analizy aktu, w szczególności zakresu regulacji i jego uzasadnienia oraz wpływu na środowisko.**

Wstępny przegląd treści aktu i jego analiza pozwala dokonać selekcji, w wyniku której do dalszych rozstrzygnięć wybrane zostają jedynie te akty, które z uwagi na swoje znaczenie i możliwy wpływ na funkcjonowanie środowiska (sektora usług rozwojowych) zasługują na dalszą analizę i podjęcie wybranych działań przewidzianych w Standardzie.

Kolejnym krokiem jest dokonanie wstępnej kwalifikacji i przypisanie wybranych aktom/projektom aktów przewidywanego zakresu działań w ramach procesu monitorowania. Przewidziane zakresy oznaczają:

- **nadzór** – sporządzenie analizy skutków i znaczenia dla środowiska, monitoring poszczególnych działań i etapów w procesie legislacyjnym, a w przypadkach uzasadnionych analizą projektu oraz gdy tryb i harmonogram procesu legislacyjnego na to pozwala – aktywne uczestnictwo w procesie

poprzez wyrażanie opinii zgłaszanie uwag, planowanie dalszej kontynuacji rzecznictwa interesów w związku z aktem, informacja dla członków o rozpoczęciu procesu legislacyjnego, przejściu kluczowych etapów jego zakończeniu i wejściu w życie aktu oraz możliwych skutkach wprowadzenia;

- **monitoring** – monitoring poszczególnych działań i etapów w procesie legislacyjnym, informacja dla członków o rozpoczęciu procesu legislacyjnego, jego zakończeniu i wejściu w życie aktu;
- **informacja** – wyłącznie informacja dla członków o rozpoczęciu procesu legislacyjnego, jego zakończeniu i wejściu w życie aktu.

W toku realizacji określonego zakresu, na każdym jego etapie może nastąpić zmiana wstępnie dokonanej kwalifikacji, jeżeli w toku monitorowania okaże się, że znaczenie aktu dla środowiska nie jest tak istotne jak wcześniej przewidywano, albo wręcz przeciwnie – w interesie środowiska jest szerszy zakres działań w procesie monitorowania.

Na każdym etapie działań monitorowania może się okazać również niezbędna odrębna i pogłębiona ekspertyza zewnętrzna o charakterze prawnym, gdy dotyczy kwestii, dla których zasoby i kompetencje PIFS są niewystarczające. Wprawdzie w wielu przypadkach ocena i analiza, a w ślad za nią opracowanie stanowiska, ewentualne konsultacje i informowanie środowiska mogą być zrealizowane przez PIFS (ekspert ds. monitoringu) bez potrzeby posiłkowania się takimi ekspertyzami zewnętrznymi, to jednak taka potrzeba może się pojawić szczególnie w przypadkach stwierdzenia w toku monitorowania:

1. Uzasadnionych wątpliwości jak należy rozumieć pewne elementy proponowanych regulacji i jakie w związku z tym mogą one wywierać skutki dla środowiska, niemożliwych do rozstrzygnięcia bez wsparcia eksperckiego. Wsparcie to może być podstawą do dalszych działań, np. sformułowania stanowiska, a jeżeli okaże się to już spóźnione (częsty przypadek z uwagi na kalendarz procesu legislacyjnego), przynajmniej opracowania informacji dla środowiska.
2. Zidentyfikowanego **zbiegu postanowień projektu prawa z innym aktem prawa obowiązującego** (czasem także niewykluczonych sprzeczności), które interpretowane łącznie mogą mieć wpływ na funkcjonowanie podmiotów środowiska. Taka analiza może wymagać ekspertyzy zewnętrznej i wówczas dopiero pozwala na określenie dalszych działań – jak w pkt. 1 powyżej.

3. Potrzeby analizy zbiegu, ewentualnych sprzeczności dotyczących aktów obowiązujących i zidentyfikowanych dysfunkcji w praktyce ich stosowania. Tu również potrzebna może być ekspertyza zewnętrzna, która potwierdzi (lub nie) wstępną hipotezę i pozwoli podjąć możliwe działania.
4. Wstępnej oceny, przypuszczeń, że proponowany akt może mieć bezpośrednio, albo pośrednio bardzo istotny wpływ na praktykę funkcjonowania sektora, ale nie da się tego jednoznacznie stwierdzić bez pogłębionej ekspertyzy zewnętrznej. Na jej podstawie mogą być planowane inne czynności (stanowisko, konsultacje, informowanie)

Monitorowanie projektów zmian w prawie i wpływu stanowionego prawa na funkcjonowanie środowiska

Identyfikowanie obszarów (tematów) podlegających monitorowaniu:

Niezależnie od stosowania określonych powyżej kryteriów monitorowania zmian w prawie, z punktu widzenia efektywności procesu warto określić są tematy, zagadnienia, które powinny – w ocenie Izby – podlegać szczególnej uwadze podczas procesu monitorowania prawa. Znaczenie tego etapu wynika z obserwacji i spostrzeżeń organizacji monitorujących: po pierwsze swoistego „skrócenia” procesu legislacyjnego poprzez wnoszenie większej ilości aktów prawnych z wykorzystaniem inicjatywy poselskiej oraz „wykorzystywanie” nowelizacji ustaw w jednym obszarze do przeprowadzania nowelizacji „niektórych innych ustaw” – często o istotnym znaczeniu. Dlatego też istotnym jest zbieranie i wymiana informacji przez osoby zaangażowane w prace Izby i podmioty współpracujące z Izbą. Pomocny może być także przegląd planów legislacyjnych poszczególnych ministerstw publikowanych na stronach biuletynów informacji publicznej. Dodatkowymi źródłami informacji mogą być: spotkania z członkami, ankiety, informacje zebrane podczas spotkań roboczych z przedstawicielami administracji rządowej oraz informacje powszechnie dostępne (media itp.)

Monitorowanie możliwych zmian - źródła wiedzy o zmianach w prawie:

W ramach monitorowania prawa Standard przewiduje następujące źródła pozyskania informacji o zmianach w prawie:

Podstawowym źródłem pierwotnym jest serwis Rządowy Proces Legislacji na stronach Rządowego Centrum Legislacyjnego (legislacja.rcl.gov.pl). Pozyskiwane są informacje w zakresie rządowego procesu legislacyjnego poprzez założenie indywidualnego konta z określonymi preferencjami dostępnymi w systemie. System wysyła na adres regularne powiadomienia o wszelkich zmianach w procesie legislacyjnym w wybranych obszarach.

Źródłem równorzędnym dla tzw. poselskich projektów ustaw jest serwis Przebieg procesu legislacyjnego na stronach Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (sejm.gov.pl) – w zakres parlamentarnego procesu legislacyjnego.

Szczególnym źródłem pierwotnym dla obszaru oświaty jest serwis (zrk.gov.pl) zawierający informacje on-line o przebiegu procesu zmierzającego do włączania do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji w trybie obwieszczenia ministrów właściwych. Tryb ten regulowany jest szczegółowo ustawą o ZSK z dnia 22 grudnia 2015 roku (Dz. U. z 14 stycznia 2016 r. poz. 64 z późn. zm.), szczególnie w rozdziale 3, art. 14 – 26. Dla środowiska jest to obszar o szczególnym znaczeniu, a usytuowania PIFS w procesie wdrażania ZSK czyni Izbę jednym z istotnych podmiotów konsultacji. Istotnym źródłem są także informacje przesyłane do Izby z ministerstw i innych organów rządowych o podejmowanych działaniach zmieniających prawo i zapraszające do wyrażenia opinii. Niestety, mają one charakter nieregularny i wybiórczy, dlatego ich znaczenie nie jest wystarczające.

Źródłami wtórnymi, które są cennym uzupełnieniem wiedzy są informacje przesyłane do Izby od organizacji strażniczych, których członkiem jest lub z którymi współpracuje Izba, w szczególności Konfederacja Lewiatan i KIG. Informacje przekazywane tą drogą powinny w szczególności pełnić swoistą funkcję kontrolną – może się bowiem zdarzyć, że – pomimo zachowania należytej staranności – w analizie źródeł pierwotnych mogą umknąć pewne informacje.

Osoba odpowiedzialna za proces monitorowania przynajmniej raz w tygodniu dokonuje przeglądu źródeł informacji o przygotowywanych zmianach w prawie i przebiegu procesu legislacyjnego projektów procedowanych. Dokonuje selekcji aktów, które wymagają wstępnej analizy w celu zdecydowania o włączeniu ich do procesu monitoringu i wstępnego określenia jego zakresu (klasyfikacji w kategoriach – nadzór, monitoring, informacja). W przypadkach szczególnych konsultuje celowość i zakres objęcia procesem monitorowania danego aktu z organami statutowymi PIFS i przeprowadza dodatkowe konsultacje. Wykonuje lub inicjuje działania przewidziane w Standardzie dla poszczególnych aktów,

zgodnie z dokonaną kwalifikacją, wynikające z aktualnie uzyskanych informacji. Uzyskane informacje i rezultaty podejmowanych działań mogą, na każdym etapie, być podstawą zmiany przyjętego zakresu monitorowania. W przypadkach, gdy ocena znaczenia aktu i jego potencjalnego znaczenia dla środowiska jest zbyt trudna i wykracza poza kompetencje i zasoby PIFS w procesie monitorowania, na każdym jego etapie może się okazać niezbędne dokonanie odrębnej pogłębionej ekspertyzy zewnętrznej. Aktualizacja działań w procesie monitorowania jest dokonywana na bieżąco, a w cyklu kwartalnym sporządzane są zestawienia aktów objętych monitorowaniem, statusów tych aktów w procesie i realizowanych działań.

Poniżej, w tabeli przedstawiono poszczególne etapy postępowania.

Element modelu	Opis wykonywanych czynności, wskazane zasoby	Osoba (osoby) wykonujące, zatwierdzające Czas, terminy wykonania
Identyfikacja aktów prawnych z wybranych obszarów (system oświaty, swoboda działalności gospodarczej, zatrudnienie i integracja społeczna)	Na podstawie wszystkich dostępnych źródeł i narzędzi następuje identyfikacja aktów z obszarów objętych Standardem, które powinny być brane pod uwagę pod kątem objęcia monitorowaniem	Ekspert ds. monitoringu, na bieżąco

Standard monitorowania prawa w PIFS

Element modelu	Opis wykonywanych czynności, wskazane zasoby	Osoba (osoby) wykonujące, zatwierdzające Czas, terminy wykonania
<p>Selekcja aktów wstępna analiza skutków i znaczenia dla środowiska i na jej podstawie określenie zakresu monitorowania (nadanie statusu – nadzór, monitoring, informacja)</p>	<p>Przegląd aktu, ze szczególnym uwzględnieniem jego zakresu i uzasadnienia. Analiza skutków i znaczenia i dla środowiska i zakwalifikowanie aktu do dalszych działań ze wskazaniem zakresu (status) lub rezygnacja z objęcia monitorowaniem i dalszymi działaniami Standardu.</p> <p>W przypadkach złożonych konsultacja z Zarządem PIFS, a gdy ocena w ramach zasobów nie jest jednoznaczna i wystarczająca, ew. zamówienie pogłębionej ekspertyzy zewnętrznej</p> <p>Zatwierdzenie lub zmiana statusu projektu zmiany.</p>	<p>Ekspert ds. monitoringu, na bieżąco, nie rzadziej niż co tydzień.</p> <p>W razie potrzeby - konsultacja z Zarządem PIFS, zewnętrzny ekspert/ci prawni.</p>

Monitorowanie projektów zmian w prawie i wpływu stanowionego prawa na funkcjonowanie środowiska • 10

Element modelu	Opis wykonywanych czynności, wskazane zasoby	Osoba (osoby) wykonujące, zatwierdzające Czas, terminy wykonania
Opracowanie informacji i określenie kolejnych czynności w ramach monitorowania w zależności od nadanego statusu i wymagań harmonogramu procesu legislacyjnego	Przygotowanie informacji dla środowiska o projekcie aktu i objęciu monitorowaniem przez PIFS. W przypadku aktów o statusie „nadzór”, o ile cykl legislacyjny tego wymaga, a zakres regulacji na to pozwala, sporządzane są niezwłocznie - rozszerzona analiza aktu i formalna opinia/zgłoszenie uwag do projektu w ramach zasobów własnych PIFS. W pozostałych przypadkach, w zależności od złożoności i zakresu regulacji, a także od terminów legislacyjnych, przygotowanie opinii/uwag jest poprzedzone pozostałymi działaniami przewidzianymi dla procesu monitorowania. Dla pozostałych statusów (monitoring, informacja) czynności przewidziane dla tych statusów wykonywane są na bieżąco, w dostosowaniu do przebiegu procesu legislacyjnego.	Ekspert ds. monitoringu Opinię/uwagi przygotowuje wskazana osoba na podstawie zgromadzonych wewnętrznie danych i informacji, lub z wykorzystaniem pogłębionej ekspertyzy zewnętrznej. Zatwierdzanie i podpisywanie opinii/uwag w ramach procesu legislacyjnego pozostaje w gestii Zarządu PIFS. Na bieżąco, z uwzględnieniem harmonogramu procesu legislacyjnego
Zmiana statusu aktu objętego monitorowaniem	Praktycznie na każdym etapie procesu legislacyjnego, na podstawie jego przebiegu bądź rezultatów zrealizowanych działań i czynności w ramach Standardu, możliwa jest zmiana statusu aktu i korekta dalszych działań.	Ekspert ds. monitoringu, na bieżąco

Element modelu	Opis wykonywanych czynności, wskazane zasoby	Osoba (osoby) wykonujące, zatwierdzające Czas, terminy wykonania
Badanie opinii w środowisku	Badania ankietowe z wykorzystaniem narzędzia IT, mogą być realizowane na różnych etapach procesu monitorowania i dotyczyć: - opinii dotyczących potencjalnych skutków projektowanej zmiany i uwag wynikających z praktyki działania, - konsultacji proponowanej opinii/uwag PIFS do projektu (o ile tempo procesu legislacyjnego na to pozwala), - zaangażowania środowiska w proces rzecznictwa interesów, - opinii o skutkach aktu po zakończeniu procesu legislacyjnego/ doświadczeń w stosowaniu prawa już obowiązującego	Wyboru aktów i zakresu badania dokonuje ekspert ds. monitoringu i konsultuje wybór z Zarządem PIFS. Opracowuje on pytania ankietowe i dokonuje opracowania wyników. Badanie przeprowadza moderator platformy – narzędzia IT. Stosownie do procesu legislacyjnego
Okresowe zestawienia aktów objętych procesem monitorowania, z uwzględnieniem istotnych zdarzeń procesu legislacyjnego i czynności w ramach procesu monitorowania.	Dane dotyczące zdarzeń i czynności są aktualizowane na bieżąco w stosunku do poszczególnych aktów objętych monitorowaniem o statusie „nadzór” i „monitoring”, nie później jednak niż w miesiąc od zdarzenia/czynności. Nie rzadziej niż raz na kwartał sporządzane są zestawienia dotyczące tych aktywności.	ekspert ds. monitoringu; - aktualizacja w obrębie monitorowanego aktu – na bieżąco, nie później niż miesiąc od zdarzenia/czynności - zestawienia zbiorcze w cyklu kwartalnym

Informacja dla środowiska	<p>W stosunku do aktów objętych monitorowaniem, przygotowywane są co najmniej dwie informacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o rozpoczęciu procesu legislacyjnego, - zakończeniu procesu i wejściu aktu w życie. <p>W stosunku do aktów o statusie „nadzór” i „monitoring”, informacje są publikowane w związku z takimi zdarzeniami jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakończenie czynności/działania w ramach Standardu – np. omówienie analizy znaczenia i przewidywanych skutków dla środowiska na początku i na końcu procesu legislacyjnego, wyniki badania, treść opinii/uwag PIFS, itp. - zakończenie istotnego etapu procesu legislacyjnego i istotne zmiany w stosunku do pierwotnego projektu, 	<p>ekspert ds. monitoringu – na bieżąco, nie rzadziej niż w cyklach miesięcznych – według przebiegu zdarzeń i możliwie na bieżąco, jednakże nie później niż miesiąc od wystąpienia okoliczności uzasadniających zamieszczenie informacji</p>
---------------------------	--	--

Informacja dla środowiska

Z wykorzystaniem narzędzia IT, na podstawie bieżącego przeglądu dostępnych źródeł, przebiegu procesu legislacyjnego i działań w zakresie monitorowania, aktualizowane są, możliwe na bieżąco, informacje dotyczące aktów objętych procesem monitorowania, przez co mogą być dostępne dla osób bezpośrednio zainteresowanych śledzeniem procesów, lub aktywnym udziałem w podejmowanych działaniach w ramach procesu monitorowania.

Narzędzia informacyjne mogą być również wykorzystywane po zakończeniu procesu legislacyjnego i procesu monitorowania, do szerokiego przygotowania środowiska do zmian będących skutkiem nowej regulacji w ramach działań statutowych PIFS.

Badanie opinii członków i środowiska

Cel i przedmiot badań ankietowych może być różny i uzależniony od charakteru aktu, zakresu proponowanej zmiany i dynamiki procesu legislacyjnego. Przedmiotem badania mogą być również konsekwencje praktyczne prawa ustanowionego, szczególnie w zbiegu regulacji nowych i już obowiązujących.

Badania mogą być przeprowadzane przy wykorzystaniu narzędzia IT, w drodze telefonicznych wywiadów indywidualnych, a także w razie potrzeby poprzez organizacje, spotkań konsultacyjnych zainteresowanych przedstawicieli podmiotów i instytucji środowiska.

Opracowanie planu rzecznictwa interesów

Dla aktów prawnych oznaczonych statusem „nadzór”, dla których przewidywany jest długi harmonogram prac legislacyjnych, pozwalający na zaplanowanie aktywnych form rzecznictwa i bezpośredniego zaangażowanie w toku prac legislacyjnych, uzasadnione może być sporządzenie planu rzecznictwa interesów, którego podstawą jest opracowana opinia/uwagi do aktu będącego przedmiotem monitorowania w statusie „nadzór”. Plan taki musi uwzględniać poziom dysponowanych zasobów, w szczególności finansowych.

Ocena efektywności działania Standardu

Raz na pół roku Zarząd Izby winien dokonać oceny działania standardu. Ocena powinna opierać się na wskaźnikach ilościowych (ilość aktów objętych monitoringiem w każdej z kategorii, ilość nadań ankietowych i opinii członków) oraz ocenie jakościowej (efektywność procesów rzecznictwa).

Wymagania odnośnie narzędzia IT wspierającego Standard

Narzędzie informatyczne służy podniesieniu efektywności Standardu, szczególnie z zakresie informowania środowiska i konsultacji na różnych etapach procesu monitorowania.

Import danych z RCL

Narzędzie powinno umożliwiać automatyczne pobieranie danych z serwisu Rządowy Proces Legislacji na stronach Rządowego Centrum Legislacyjnego (legislacja.rcl.gov.pl). Narzędzie powinno pobierać podstawowe dane o projekcie udostępniane przez RCL (wnioskodawca, nazwa i numer w wykazie prac legislacyjnych, dział(y), hasła, status projektu w RCL) oraz tworzyć aktywny link do źródła w RPL. Narzędzie powinno nadawać unikalny ID wraz mechanizmem ograniczającym ryzyko dublowania rekordów. Możliwym tu jest użycie ID RPL, które zawarte jest w linku do każdego aktu.

Narzędzie powinno minimum raz w tygodniu (optymalnie codziennie) aktualizować dane poprzez synchronizację z RPL.

Dla potrzeby Standardu narzędzie powinno umożliwić przypisanie do rekordu informacji o nadanym statusie i wynikającym z tego sposobie postępowania. Narzędzie powinno umożliwiać także wskazanie kiedy dany rekord pojawił się w bazie danych – chodzi o łatwość pokazania projektów „nowych”.

Narzędzie musi umożliwiać też edycję (zmianę) nadanego statusu.

Akty prawne będące przedmiotem zainteresowania pod kątem objęcia procesem monitorowania, inne aniżeli dostępne za pośrednictwem RCL (omówione wcześniej poselskie projekty ustaw, proces konsultacji regulowany ustawą o ZSK) muszą być wprowadzane do narzędzia w trybie „ręcznym”, gdyż źródła informacji on-line nie posiadają funkcjonalności pozwalający na automatyczny pobór danych z tych serwisów

Dodatkowo baza powinna dawać możliwość oznacza projektów prawa parametrami, które wspomagać będą zarządzanie procesem monitorowania, tzn. przypisanie osoby, która nadzoruje dany projekt, opiniuje dany projekt, dołączenie dokumentów związanych z danym projektem, np. opinia, raport z wykonanego badania ankietowego on-line, z konsultacji on-line (narzędzie zakłada moduł ankietowania on-line i konsultacji on-line i generowania automatycznych statystyk).

Oczywiście narzędzie powinno umożliwiać tworzenie dowolnych kwerend w oparciu o opisane powyżej dane, szczególnie filtrowania i wyświetlania rekordów.

Badania ankietowe

Narzędzie powinno umożliwiać przeprowadzania badań ankietowych. Wskazane jest możliwie daleko idące zautomatyzowanie tego procesu i umożliwiać opracowanie ankiet zawierających pytania otwarte i zamknięte (jedno- i wielokrotnego wyboru).

Narzędzie powinno umożliwiać wypełnienie ankiety samodzielnie przez ankietowanego, jak i wprowadzanie danych przez osobę prowadzącą wywiady telefoniczne. Jednocześnie powinien istnieć mechanizm uniemożliwiający wielokrotne wypełnienie ankiety przez tego samego członka.

Zarządzanie projektami

Funkcjonalnością narzędzia znacznie usprawniającą pracę i podnoszącą efektywność jest zarządzanie projektami rozumiane jako zarządzanie wiedzą w organizacji.

Funkcja ta została częściowo opisana w powyżej, przy opisie importu danych. Celem jest, by narzędzie umożliwiało gromadzenie nie tylko wiedzy zaimportowanej (z RPL), ale także zbieranie wiedzy powstałej w Izbie: planów

rzecznictwa i dokumentów związanych (np. opinii), wyników badań ankietowych, analiz itp. Także analiz i zestawień przygotowanych w ramach użytkowania Standardu. Oczywiście powinno – tak jak przy danych z RPL – oferować standardowe narzędzia bazodanowe: wyszukiwanie danych, filtrowanie itp. Istotnym jest, by ta funkcjonalność była dostępna jednocześnie dla więcej niż jednej osoby (pracowników biura, Zarządu, osoby odpowiedzialnej za monitorowanie), najlepiej online z wykorzystaniem sieci Internet. Wiąże się to z koniecznością opracowania adekwatnych zabezpieczeń.

Pożądanym byłoby aby dostęp do tej bazy mieli wszyscy członkowie Izby. Wymagałoby to opracowania poziomów dostępu.

Funkcjonalność ta powinna obejmować także możliwość wprowadzenia informacji związanych ze współpracą z innymi organizacjami – np. informacje o wspólnych działaniach.

Komunikacja ze środowiskiem.

Narzędzie IT powinno oferować opisane w Standardzie funkcjonalności dotyczące informowania środowiska. Narzędzie powinno być zintegrowane (np. API, wspólna baza) z narzędziami wykorzystywanymi przez Izbę do komunikacji.

Ważne jest, by narzędzie IT miało funkcjonalność zbierania informacji zwrotnych i przypisywania ich automatycznie do właściwych rekordów.

Przydatną funkcją, zwiększającą zaangażowanie członków Izby, byłaby możliwość automatycznego (automatycznie dołączanie do rekordu w bazie) zgłaszania uwag do konkretnych aktów prawnych. Mogłyby to odbywać się poprzez opcję np. „zgłoś wnioski/uwagi” przy informacji przesyłanej do odbiorców informacji.

Podsumowanie

Wprowadzenie Standardu przyczyni się w stopniu istotnym do zarządzania wiedzą w organizacji. Przełoży się to na lepsze zaspokajanie potrzeb informacyjnych środowiska. Należy mieć jednak na uwadze, że sukces Standardu w stopniu krytycznym uzależniony jest od osób. W szczególności od osoby, która przygotowuje pierwsze oceny proponowanych zmian. Cięży na niej duża odpowiedzialność.

Kolejnym efektem, powinien być też wzrost zaangażowania przedstawicieli środowiska, co stanowi wyzwanie dla Izby od pewnego czasu.

Standard monitorowania prawa w PIFS

Wzrost wiedzy w organizacji i zwiększenie efektywności zarządzania nią z pewnością przełoży się na wzrost znaczenia Izby, skuteczność realizacji rzecznictwa interesów i pozostałych celów statutowych PIFS.

